kestada, jätta sügiseks. Sügisel see eelnõu enam ei kerkinud päevakorrale.

See seaduseelnõu oli omakohast väga iseloomustav K. Eenpalu valitsuse üldisele ilmele, mis sihtis tugevale võimu kontsentreerimisele, täitva võimu mõjutamatule juhtimisele, ühiskonna pinguletõmbamisele. Selles oli rohkesti usku politseiliste abinõude tõhususse ja võimu käsitaja eksimatusse. Korrektiivide tarviduse võimalust ei olnud nähtud ette. Selle võimuga pidi ühinema või käima kaasas, muidu võis muutuda tema vastaseks. Kõik ühiskondlikud algatused pidid avalduma ainult selle võimu kaudu, mis pidi kandma kõike ning ei vajanud ise mingit kandmist ega toetust. Mida enam see poliitiline joon sai end avaldada, seda suuremaks ei muutunud aga tema jõud — kummaline küll — vaid seda ahtakesemaks ja nürimaks. Nagu näitasid kogemused Riigivolikogust, tuli tal hakata võtma vastu ettekirjutusi ja lüüasaamisi esindajailt, kes pidid olema tema kõigutamatud kaasaskäijad. Kuid jällegi imelik — K. Eenpalu poliitika ei olnud suuteline kohanema talle seatavatele kompromissinõuetele, vaid püüdis elustada ja üles soendada oma põhihoiakut uute nimetuste all, nagu seda tõendas „Riigi julgeoleku ja avaliku korra seadus".

Poliitilise elu organiseerimine ja võimalike teiste initsiatiivide tolereerimine ei saanud tulla kõne alla poliitilises elus, ehkki selleks 1936.—1938. a., objektiivselt võttes, oleks olnud võimalusi. K. Eenpalu ei võtnud poliitilise elu organiseerimise vastu põhimõtteliselt eitavat seisukohta, ta tunnustas selle võimalust kunagi ja kuidagi ning lükkas seda järk-järgult edasi. „Vara veel" — on saanud laiemalt K. Eenpalu poliitilise joone hüüdsõnaks. Läänemaa rahvuspäeval, 13. augustil ütles K. Eenpalu järjekordselt: „Praegune aeg ei ole küps parteiliseks võitluseks, kuid et parlamentlik kord v õ i b e e l -

Eesti kroonika 1939, lk. 38